

□ تاریخ شفاهی جنبش دانشجویی مسلمان

فهرست

۹	پیشگفتار
۱۱	مقدمه
۱۵	گفتم برو به بنی صدر بگو غلط کردی! ابو نعیم اسر فطلس
۳۵	با شریعتی به درس کور و ویج می رفتیم امر اسفه تهرانی
۴۷	به اسم منتظری، به منافقین تریبون می دادند فیروز اسلامی
۶۱	دانشگاه امریکایی بود غلامحسین الهام
۷۷	در انجمن، تفکر التقاطی مجاهدین انقلاب حاکم بود فاطمه رحبی
۹۹	شاه مار کسبست‌ها را در مقابل مذهبی‌ها تقویت می کرد بهره فیروز آبادی
۱۱۱	آن‌ها دنبال پاسخ سیاسی بودند و ما دنبال پاسخی فرهنگی سید محمدعلی سیدنراد
۱۲۳	به نسبت اهدافی که داشتیم فقط یک بسم‌الله را گفتیم غیر خامعی
۱۳۵	دو قطبی لانه و انقلاب فرهنگی درست نیست عیضا عنی احمدی
۱۵۷	دانشگاه علم و صنعت و تربیت معلم دو قطب اصلی انقلاب فرهنگی بودند صادق واعظزاده
۱۷۷	دیالمه به سناد انقلاب فرهنگی بدین بود ناصر وحیدی
۱۸۷	شهید دیالمه خطشان را خوانده بود ناسم قنبری
۲۰۱	غیر از خودشان را تهدید می کردند محمد شفیمی‌فر
۲۳۱	جامعه اسلامی دانشجویان حاصل استبداد دفتر تحکیم بود مهندی فضایی
۲۳۵	هم قسم شدیم در برابر مدعی العموم به وظیفه‌مان عمل کنیم کمران باقری انگری

- ۲۴۹ ۳۲ واحد از دروس اسلامی را حذف کردند مجتبی زارعی
- ۲۶۱ از پیوند چپ‌ها و دولت هاشمی و تأثیر بشیریه بر آنها تا ناگفته‌های ۱۸ تیر سیدنظام‌الدین موسوی
- ۲۸۹ اگر همدیگر را تصفیه نمی‌کردیم دوم خرداد بوجود نمی‌آمد وحید جلیلی
- ۲۹۷ می‌گفتند ۷۰ دانشجو در گوی دانشگاه کشته شده است میثم نیلی
- ۳۰۹ مصائب انجمنی ماندن مصطفی دزفولی
- ۳۳۱ دستور مصطفی معین برای برخورد امنیتی با دانشجویان ورزشی پرویز امینی
- ۳۴۵ آتش زدن عکس رئیس‌جمهور نتیجه معکوس داد محمد شجاعیان
- ۳۵۵ هاشمی می‌گفت به من بدبین هستید علائنه بیگدلی
- ۳۷۱ از هاشمی انتقاد کردم، از جلسه اخراج شدم! علیرضا زاهدی
- ۳۸۱ فضای طبقاتی دانشگاه‌ها عوض شده است سجاد صفار هرندی
- ۳۹۱ انجمن اسلامی دانشگاه از زمان ملی شدن نفت حامی کاشانی بود علی خضریان
- ۴۰۹ شمشیر دولبه آرمان‌طلبی و عدالتخواهی دانشجوی سمید زیباکلام
- ۴۳۳ ادوار جنبش دانشجویی علی نادری
- ۴۳۹ جنبش دانشجویی نمی‌میرد فقط پوست‌اندازی می‌کند مهدی فاطمی
- ۴۵۱ نمایه

پیشگفتار

جنبش دانشجویی در ایران قدمتی به اندازه عمر دانشگاه و نهاد آموزش عالی دارد و نتیجه‌ی و کوشش دانشجویان به مشکلات جامعه و بازتاب دغدغه‌های آنان در قبال حل معضلات است. از آنجایی که دانشجویان به‌عنوان قشر تحصیل‌کرده و فرهیخته جامعه به مناسبات اقتصادی، سیاسی - اجتماعی حاکم بر جامعه حساس‌اند و به‌علت قرار گرفتن در دوران جوانی و اقتضائات این دوره، آرمان‌خواهی و عدالت‌طلبی از مشخصه‌های ویژه این جنبش شده است که در طول تاریخچه نسبتاً طولانی این جنبش همواره مطرح می‌باشد.

در دوران حکومت پهلوی به‌علت ممنوع بودن فعالیت نهادهای مدنی، احزاب و گروه‌های برخاسته از بطن جامعه، جنبش دانشجویی جای خالی این تشکل‌ها و نهادها را پر می‌کرد و ضمن فعالیت در عرصه‌ی علم و دانشگاه عرصه اجتماع و سیاست را نیز زیر نظر داشت. پس از کودتای ۲۸ مرداد و تعطیلی احزاب و دستگیری و منزوی کردن رهبران نهضت منی شدن نفت، جنبش دانشجویی از معدود جریان‌هایی بود که در مقابل استبداد و دیکتاتوری حکومت پهلوی ایستاد و پرونده‌ای در رخشان از خود به‌جای گذاشت. همچنان‌که تلفات سنگینی را نیز متحمل شد.

پیروزی انقلاب اسلامی ایران که گام بزرگی در تحقق مردم‌سالاری دینی در کشور و حاکم شدن راده مردم بر سرنوشت خویش بود، با پیشگامی جنبش دانشجویی در اکثر حوادث سرنوشت‌ساز پس از انقلاب همراه بود. تسخیر لانه‌ی جاسوسی، انقلاب فرهنگی در دانشگاه‌ها و حضور در جبهه‌های جنگ تحمیلی و... از اقدامات درخشان جنبش دانشجویی

در دوران بعد از پیروزی انقلاب اسلامی است که آرمانخواهی و عدالت‌طلبی دو ویژگی اصلی آن می‌باشد. به هر روی جنبش دانشجویی علی‌رغم تمامی فراز و نشیب‌ها و دگرگونی‌ها در برخی از تشکل‌های دانشجویی همچنان ایفای نقش می‌کند. این اثر روایت‌های دانشجویان قدیم و فعلی از روند جنبش دانشجویی در برهه‌های مختلف و میزان تأثیرگذاری آنان در سیر حوادث می‌باشد. در پایان ضمن تقدیر از تدوینگران کتاب، از همکاران محترم در مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی تقدیر می‌شود.

مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات
مرکز اسناد انقلاب اسلامی

مقدمه

نگارش تاریخ سیاسی معاصر ایران بدون توجه به نقش دانشجویان، عقیم و بلکه محال است و این موضوع زمانی بیشتر مطرح می‌شود که بخواهیم تاریخ ۳۳ ساله جمهوری اسلامی را بررسی کنیم و طی آن نقش دانشجویان و دانشگاه را از قلم بیندازیم.

بعد از منقطع تاریخی مبارزه برای سرنگونی رژیم پهلوی، سرفصل‌های تازه‌ای در تاریخ معاصر ایران به ناه دانشجویان رقم خورد. ۱۳۱ بیان ۵۸ و تسخیر سفارت آمریکا، «حضور در جبهه‌های ۸ سال جنگ تحمیلی»، حضور و تأثیر در نهادهای انقلاب چون سپاه پاسداران، جهاد سازندگی و... «تقابل با سیاست‌های کلان دولت سازندگی»، کمک در روی کار آمدن دولت اصلاحات، شکست کودتای ۱۸ تیر و در نهایت «پیشگام شدن در طرح گفت‌وگو میان عدالت‌خواهی و روی کار آمدن دولت نهم» کوشش‌های زحمات است که نقش پررنگ دانشجویان در تاریخ سه دهه گذشته را نشان می‌دهد.

اما به موازات همین مقاطع تاریخ‌ساز، آنچه به‌طور حیرت‌انگیزی خود را نشان می‌دهد، غفلت‌های آشکار در تاریخ‌نگاری این مقاطع حساس می‌باشد. به‌گونه‌ای که این روند هم‌زمان با سیر زمانی تاریخ، اوج می‌گیرد و بسبب از برهه‌های حساس تاریخ انقلاب و دانشگاه، هر چقدر دیرتر به‌وقوع پیوسته‌اند و به زمان حال قرابت بیشتری دارند. به همان میزان به‌جورتر مانده و کمتر از آنها سخنی به میان آمده است.

همچنین کمبود آثار و اسناد منتشر شده در این زمینه به همراه کیفیت و اعتبار نه چندان قابل قبول برخی آنها، تا حد زیادی مؤید این ادعاست و بدون تردید این مهم در سال‌های

آتی می‌تواند به بحرانی برای روایت صحیحی از آنچه در تاریخ جنبش دانشجویی کشور اتفاق افتاده است، مبدل شود. کما اینکه امروز نیز برای وصول به قلب حقیقت و آنچه در سال‌های نه چندان دور دهه‌ی ۶۰ و ۷۰ اتفاق افتاده است، باید به سختی و از میان اندک آثار مکتوب در این زمینه، حق را از باطل تمییز داد و در نهایت به قضاوت نشست.

با این اوصاف، طبیعتاً مجموعه‌ای که هم اینک پیش روی خوانندگان گرامی است، تلاشی جهت رفع دغدغه مورد اشاره است. به عبارات دیگر، در این کتاب سعی شده تا جای ممکن مقاطع مهم و سرنوشت‌ساز تاریخ جنبش دانشجویی کشور واکاوی شود تا شاید در پس آن، ریشه‌ی بسیاری از اتفاقات سال‌های بعد را بهتر بتوان مورد بررسی قرار داد.

همچنین از آنجایی که همواره باید بین حق و باطل، یکی را انتخاب نمود و عملاً راه سومی در این میان معنا ندارد، باید اذعان داشت که محتوای این کتاب هیچ‌گاه «بی‌طرفانه» تنظیم نشده و چنین ادعایی در این زمینه از اساس مردود است. بالعکس سعی شده تا با تمییز حق و باطل، به نصرت تمام‌عیار جبهه‌ی حق پرداخته شود که البته این مهم با گرفتارشدن در دام تحریف واقعیت فرسخ‌ها فاصله دارد چرا که «بی‌طرفی» تنها یک شعار پوچ است و آنها نیز که همواره مدعی بی‌طرفی در نزاع‌های تاریخ‌ساز بوده‌اند، قبل از هر کس دیگر، نقض‌کننده‌ی این موضوع بوده‌اند و اتفاقاً هر کس باید مفتخرانه در پی ذکر استدلال و دفاع از حقیقت باشد. لذا در مجموعه‌ی پیش رو نیز سعی بر این بوده - چرا که طی سال‌های متمادی که تفصیل آن در کتاب آمده است - دانشجویان مسلمان، اصیل و معتقد به جمهوری اسلامی همواره مورد مزیقه و فشارهای جدی سیاستمداران و سیاست‌بازان بوده‌اند و شاید کتاب حاضر روایت ناقصی باشد از آنچه طی سال‌های گذشته و در همین زمینه، در برخی از مهم‌ترین دانشگاه‌های کشور رخ داده است.

از سوی دیگر باید تأکید کرد که محتوای این کتاب تنها شامل برخی از مهم‌ترین وقایع تاریخ جنبش دانشجویی کشور می‌باشد و اگر قرار بر وصف کامل‌تری از تاریخ این سال‌ها باشد، باید هزاران صفحه دیگر نیز به این مجموعه افزود تا شاید باز هم کمی دیگر از حق آنچه را که باید ادا نمود، به جا آورد. لذا امید است این تلاش مختصر مورد توجه خوانندگان عزیز قرار گیرد و نواقص این مجموعه در چاپ‌های آتی رفع گردد.

در پایان جا دارد از برادر عزیزم محمدحسن روزی‌طلب که انتشار این مجموعه به ایده وی شکل گرفت و در تولید بخش‌های قابل توجهی از کتاب نیز نقش قابل توجهی داشت

● مقدمه

کمال تشکر را ابراز دارم. همچنین از دیگر عزیزانی که در روند انتشار این مجموعه کمال همکاری را روا داشتند و بزرگواری که دعوت ما جهت انجام گفت‌وگوهای خواندنی منتشر شده را بیک گفتند.

والخر دعوانا الحمد لله رب العالمین

امیر حسین ثابتی

فروردین ماه ۱۳۹۱